

HÍRMONDÓ 2022/12

Siketvakok Országos Egyesülete

Kedves Olvasók!

Hírlevelünk jelen számában visszaemlékezünk az elmúlt hetek egyesületi programjaira, informálódhatnak társszervezeteinket érintő hírekről, majd egy inspiráló fotókiállításra látogatunk. A cikkek között példákat találnak a fogyatékossgal élők világnapjához kapcsolódó rendezvényekre, valamint további hírekről, érdekességekről is olvashatnak.

Kívánok Kedves Mindnyájuknak az Egyesület vezetősége és munkatársai nevében áldott, békés Karácsonyt, vágyakat teljesítő Új Esztendőt!

Taskovics Adél, szerkesztő

TARTALOM

HÁZUNK TÁJÁRÓL – EGYESÜLETI HÍREK	2
„Kiszabadult a lelkem a félelmeim állította kalitkából” – interjú Gődér Dalmával	2
Ismerjük meg jobban egymást: szabadidős klub a jóízű párbeszélgetések jegyében	6
Beszámoló a SVOE telephelyén tartott karácsonyi rendezvényről	7
TÁRSSZERVEZETEINK HÍREI	8
”Mindig azon igyekeztem, hogy önállóan nézzek szembe a kihívásokkal” – Geir Jensen életpályája.....	9
Kerekasztal-beszélgetés Szlovéniában a siketvak személyek jogi helyzetének rendezéséért	14
HÍR, ÉRDEKESSÉG	15
Nő az erőnk: Nem maradunk láthatatlanok – rendhagyó fotókiállítás volt a Budapest, VIII. kerületi Kesztyűgyárban	15

Infoalap – Rendezvény a fogyatékossgal élő emberek világnapja alkalmából	18
Nyitottan egymásra – segédeszköz-bemutató és kerekasztal- beszélgetés december 3-án	19
Ki volt a valódi Mikulás?	21
Több száz birka sétált körbe-körbe napokig Kínában	22
Egyetlen utcából áll a picinyke magyar zsákfalú	22
Nyolc méter magas Mária-szobor vigyáz egy Borsod megyei településre.....	23
Karácsony világszerte – érdekes és vicces szokások.....	23
A HÓNAP VERSE	24

HÁZUNK TÁJÁRÓL – EGYESÜLETI HÍREK

„Kiszabadult a lelkem a félelmeim állította kalitkából” – interjú Gődér Dalmával

Dalmával régtől, általános iskolás korunktól kezdve jó kapcsolatot ápolok. Nagyon megörültem, amikor november 18-án, a "Nő az erőnk" csoport által szervezett tárlat megnyitóján vele is találkoztam a kiállítók között. Ott helyben elhatároztam: olyan interjút készítek vele, melyben a projektről szóló tapasztalatai mellett őt magát is kicsit közelebb hozom az olvasókhöz.

- Hol hallottál először a „Nő az erőnk” csoportról és a mostani projektükről?

- Kimlei Gábor küldte el e-mailben a linket, amin lehetett keresni őket. Nagyon szoros volt a határidő: egy szerdai napon kaptam meg, én még aznap fel is vettem velük a kapcsolatot, mert szombatig lehetett jelentkezni.

- Miért döntöttél úgy, hogy szeretnél részt venni benne?

- Egyszerűen szerettem volna felvállalni azt, aki én vagyok: a fogyatékossgaimmal, személyiséggemmel, problémáimmal, mindennel együtt.

- Mi volt a legnagyobb dilemma, amivel a munkafolyamatot megelőzően szembesültél?

- Az elején azt gondoltam, hogy egy professzionális fényképész majd lefotóz minket és minden alkalommal más lesz a téma. Ezzel szemben az első foglalkozáson kiderült, hogy magunkat kell majd fotózni. Az volt ezzel a cél, hogy ne egy művész kiretusált, jó beállításokkal készült alkotásai kerüljenek a falra, hanem mindenki önmagát adja és úgy készítsen képeket, ahogyan neki jó. Én ekkor azt éreztem, hogy nem tudok hiteles lenni, ha más fotóz le engem, mert valamelyest belerakja saját magát és az ő perspektívájából látjuk a dolgokat. Aztán megnyugtattak, hogy az én ötleteim lesznek megörökítve.

A második nagy dilemma az volt, hogy mennyit engedjek láttatni magamból. Ha nagyon sok mindent megmutat az ember, valamennyire sebezhetővé válik. Ha valamit – például egy állapotot, sérültséget – megismerünk, nem félünk már tőle úgy, mint az ismeretlentől. Sokan amiatt nem jönnek oda segíteni az utcán, mert nem tudják, mit kezdjenek ezzel a helyzettel. Ha találkoznak velünk, felbátorodnak.

A harmadik dolog, amit magamban helyre kellett raknom, hogy mivel nem láttam a képeket, amik rólam készültek, ezért nem tudtam én saját magam visszaellenőrizni. Meg kellett bíznom azokban, akikkel együtt dolgoztam, hogy a legjobb tudásuk szerint megvizsgálták azokat, és annak legjavát engedik a kiállításra.

- Hány foglalkozásból állt a projekt és milyen témákat érintettetek?

- Négy plusz kettő foglalkozásból állt: szerdánként tartották őket, hat héten keresztül. Én mindegyiken részt vettem. Adtak egy kiinduló pontot, a nőiséget, azon belül szabadon mozoghattunk. Teljes mértékben elfogadták az elképzeléseinket. Azokat valósítottuk meg és nem azt, amit a szervezők elgondoltak.

- Mi jut eszedbe először, ha meghallod ezt a szót: „nőiség”?

- A gyengéd érzelmek, az, hogy erős, karakteres egyéniséggel rendelkezik. Palya Beának van egy száma, mely ezt a címet viseli: „A nő”. Ennek egyik mondata a mostani projekttel kapcsolatban nagyon sokszor eszembe jutott: „Egyetlen nő ezerféle lehet”. Ha átgondoljuk, az is nő, aki anyuka, de az is, aki idős, vagy éppen gyerekkorú. Az is, aki egy vacsorán elegánsan ül, de az is, aki napi 10 vagy 12 órát dolgozik. Nagyon sokféle szituáció van, ami független az egyéntől és rengeteg élethelyzet, de attól még mind nők vagyunk és össze kellene tartanunk. A fogyatékossgal élő nőkre ez még inkább igaz, hiszen csak együtt tudjuk ledolgozni a hátrányainkat. Ennek érdekében ki kell építeni egy hidat, ami összeköt minket azokkal, akiknek nincs az egész életet

meghatározó fogyatékoságuk. Ez a fotóhang projekt is egyik eszköze annak, hogy átíveljünk a szakadékon.

- Hogyan épül fel a kiállítás rólad szóló része?

- Van egy egyéni fotónapló, amiben minden megjelenik, ami szerintem a nőiességet képviseli, pl.: a kutyák, a köröm, a magassarkú, a ruhák, a táska.

A második téma a segédeszközökről szól és arról, hogyan boldogulok a mindennapokban és milyen extrák teszik még érdekesebbé az életemet – Ennek keretében született a kis videó, amiben megmutattam, miként tudok sakkozni. Olyan segédeszközökkel fotóztak le, mint a színelismerő, vízszintjelző, ruha hajtogatásához való sablon, okostelefon, számítógép, stb. Ezt a munkát Patkó Lindával közösen készítettük.

Scholtz Krisztival együttműködésben készített projekt kifejezetten az örömekre fókuszált. Arra, hogy engem mi tesz boldoggá. Erre jó példa, amikor játékbabát pelenkáztam. Emellett idetartozik minden, ami kutyával kapcsolatos, minden, ami a parfümökhöz, illatszerekhez, vagy épp a hattyúkhöz kapcsolódik.

- Hogyan kerültél kapcsolatba a sakkal?

- 13 éves koromban kezdtem el sakkozni, az általános iskola ötödik osztályában. Jártam versenyekre is, de sosem értem el helyezést. Ez azonban egyáltalán nem zavart. Megmaradt egy tökéletes szórakozásnak, hogyha van partnerem, nagyon szívesen játszom még mindig! Van egy saját sakk készletem otthon, ami úgy van kialakítva, hogy érzékeljem a mezőket. A tábla is meg a bábuk is fából készültek. A sötét mezők kiemelkednek, a világosak pedig be vannak sülyesztve. Minden mezőnek a közepén van egy lyuk. A bábuk alján van egy hurkapálca, amit be kell dugni a lyukakba, így nem lehet lesodorni őket a mezőkről, még véletlenül sem. A világos bábuk feje sima, a sötéteken egy-egy szög szolgál megkülönböztető jelzésül.

- Honnan az ötlet, hogy készüljön erről egy kisfilm?

- A felvétel Patkó Lindával közös munkánk eredménye, ő volt az ötletgazda és az ellenfelem is a játékban. Konyharuhával bekötötte a szemét és úgy játszott. Szerette volna kipróbálni, hogy így miként tudja érzékelni a bábuk és a mező közötti különbségeket.

- A kiállítás hallgatható részében lelkesen mesélsz a parfümödről, aminek a tetején madarak vannak. Miért olyan különlegesek számodra a madarak – és kifejezetten a hattyúk?

- A madarakat azért szeretem nagyon, mert szabadok. Azt, amelyik nem fogságban él, egyszerűen nem állíthatom meg. Épp így én is magam mögött hagytam a fogyatékoságaim által épített korlátokat, és kiszabadult a lelkem a félelmeim állította kalitkából.

Amióta mindennapi tevékenységeket és önálló közlekedést tanultam, azóta sokkal önállóbb lettem és eltűntek az aggályaim.

Gyerekkoromban nagyon tetszett a rút kiskacsa története. Akkor viszont még csak egy meseként fogtam fel. Azóta sajnós az életben volt lehetőségem megtapasztalni ennek a valódi jelentését. Középiskolai éveim kezdetén bántalmazó osztályközösségbe kerültem, ahonnan egy idő után el is jöttem. Nem voltam hajlandó tovább túrni azt, ami ott történt velem. Ekkoriban a hallásom is nagymértékben leromlott. Ezalatt a tíz hónap alatt lett közepes halláscsökkenésből csupán maradvány hallásom, feltételezem, hogy ebben a stressz is komoly szerepet játszott. Sokáig magamat okoltam ezért. Nem egyszer tettem fel azt a kérdést: mit követtem el, mivel érdekeltem ki azt, hogy bántsanak. Aztán rájöttem, hogy én mindent megtettem annak érdekében, hogy beilleszkedjek. Idővel rájöttem, hogy nem bennem volt a hiba. Egyrészt a körülmények nem voltak kedvezőek, másrészt az az osztály képtelen volt közösségként működni. Párhuzamot vontam a rút kiskacsa és a saját történetem között. A hattyú a kacsák között nagyon csúnya és kiközösítették. A hattyúk között viszont gyönyörű, mert az az ő közössége, közéjük tartozik. Én is így éreztem magam, amikor megtaláltam a saját közösségemet, amiben jól érzem magam. Innentől kezdve már nem foglalkozom azzal, hogy mi volt régen.

- Mi volt számodra a „Nő az erőnk” projekt legnagyobb hozadéka?

- Egy olyan közösségre találtam, ahol fel lehet vállalni, hogy segítségre van szükségem. Vissza mertem kérdezni, ha valamit nem hallottam jól. Sokat jelentett az is, hogy megismerhettem más fogyatékosággal élők életét. Azáltal, hogy felvállaltam magam, új lehetőségek nyíltak meg előttem. Egyik csoporttársam anyukája amatőr színjátszó csoportba invitált, Kocsis Nikol pedig ígérte, beajánl egy kórusba énekelni. Nem utolsósorban barátokat szereztem és már tervezzük, hogy együtt töltjük a Szilvesztert.

(Az interjút készítette: Taskovics Adél)

Ismerjük meg jobban egymást: szabadidős klub a jóízű párbeszélgetések jegyében

2022. november 30-án (szerdán) 14 órakor szabadidős klubra gyűltünk össze telephelyünk közösségi termében. Érkezés után mindnyájan letelepedtünk a nagy körben elhelyezett székekre. A foglalkozást Királyhidi Dorottya, egyesületünk főtitkára vezette. A délután fő célja az volt, hogy a megjelentek jobban megismerjék egymást.

Dorka úgy fogalmazott: együtt vagyunk programokon, halljuk a neveket, még bemutatkozó kört is szoktunk tartani, hogy mindenki tudja, kik vannak jelen. Az a tapasztalat, hogy sok esetben - a néven kívül - semmi mást nem tudunk egymásról. Ez a klubdélután épp arra volt hivatott, hogy változtasson ezen a helyzeten.

Ennek érdekében a csapatot - 13 egyesületi tag - két részre osztotta úgy, hogy a házaspárok is külön legyenek és egyesével tudjanak bemutatkozni beszélgetőtársaiknak.

A társaság egyik része fix helyet kapott: leült és várta, hogy valaki odamenjen hozzá és helyet foglaljon a vele szemben elhelyezett széken. Hét személynek pedig az volt a feladata, hogy - az önkéntesként érkezett, főiskolai hallgatók segítségével - körbe járjon közöttük. Az lett volna az ideális, ha mindenki mindenkivel tudott volna találkozni és beszélgetni, ám ez végül - idő hiányában - nem valósulhatott meg.

Egy-egy eszmecserére tíz perc jutott. Én azok közé tartoztam, akik egyhelyben ülve várták az újabb és újabb találkozásokat.

Erőt adó volt hallgatnom például azt a tagtársunkat, aki megosztotta velem: egyidejű látás-és hallássérülése mellett milyen mozgalmas életet él, három gyermeket nevelt fel. Lánykorában egy banknál dolgozott, gyerekei születése után először kertészetben, majd férjével közösen állattenyésztésbe kezdtek. Szarvasmarhával, kecskével, lóval, stb. foglalkoztak. Látása romlásával az állatok körül már nem tudott tevékenykedni, a tejkonyhában (tej, túró, sajt, tejföl készítésével) tette hasznossá magát. Egy idő után azonban már úgy érezte: teljesen elszigetelődött a többi embertől. 2013-ban vette fel a kapcsolatot az egyesülettel, ekkor nyílt ki előtte újra a világ. Kezébe vette a fehér botot, hogy önállóan közlekedjen, alapoktól kezdte el tanulni az informatikát.

Ámulva figyeltem egyik idősebb tagtársunk visszaemlékezésére, aki a gyerekkoráról mesélt nekem. Megtudtam tőle: öten voltak testvérek. Négyen nagyjából egy korosztály, majd 12 év után született még egy kislány a családba. Édesapjuknak volt két pár teherhordó, muraközi lova. Kislányként sokat ült hol az egyikken, hol a másikon. Sajat elmondása

alapján úgy nézett ki rajtuk, mint a szúnyog az elefánt hátán. Mindez a háború idején történt.

Ma már elképzelni is nehéz, hogy ekkoriban még a Sárkány utcában tehenészete volt az ott lakó sváboknak és a környéken lovas szekérrel is jártak.

Egy-egy mélyre ható beszélgetés nagyszerű alkalmat ad arra, hogy rájöjünk, milyen döbbenetes helyzeteket produkál az élet. Gyakran mondjuk, hogy a történelem ismétli önmagát - ez még az egymást követő generációk között is megtörténhet.

Megkérdeztem egy úrtól: miként ismerte meg a feleségét. Megosztotta velem: bár mindketten Budapesten éltek, ahhoz, hogy találkozzanak, Hévízre kellett utazniuk. Ugyanarra a helyre, ahol az ő szülei jóval korábban megismerték egymást.

A folyamat lezárultával újra visszaültünk a nagy körbe, ahonnan az elején elindultunk. Ekkor mindenki elmondhatta, hogyan érezte magát és milyen benyomásokat szerzett. Abban mindnyájan egyetértettünk, hogy pozitív élményt adott ez az alkalom, lehetne többször is ilyen lehetőség. Dorka bátorította a megjelenteket, hogy a jövőbeni egyesületi rendezvényeken merjenek szólni a segítőknek, hogy kinek a társaságában szeretnének időt tölteni.

(A cikket írta: Taskovics Adél)

Beszámoló a SVOE telephelyén tartott karácsonyi rendezvényről

2022. december 14-én, szerdán délután, közösségi nagy termünket ismét vidám beszélgetés hangjai töltötték meg. A 2022-es év utolsó egyesületi programja összesen 59 személy részvételével zajlott: tagok és kísérőik létszáma 46 fő volt, rajtuk kívül 12 munkatárs, valamint 1 hallássérült önkéntes színesítette a csapatot. A rendezvényt Kedves Éda ügyvezető nyitotta meg. Örömét fejezte ki afelett, hogy több évnyi kihagyás után idén újra együtt hangolódhatunk az év legszebb időszakára.

Korábban a vírushelyzet miatt nem lehetett kivitelezni, ezért is van most különösen nagy értéke annak, hogy arcmaszk és feszélyezettség nélkül időzhetünk egymás társaságában.

Ezt követően kezdetét vette a műsor, melynek fellépői között az egyesület dolgozói és tagjai is képviseltették magukat. A kollégákból verbuválódott „leány kórus” két karácsonyi dalt – „Kis karácsony, nagy karácsony”, illetve „Mennyből az angyal” – adott elő, utána Molnárné Katona Eszter gyönyörű énekét hallgathattuk meg „Várj és ne félj” kezdettel.

Taskovics Adél Rózsa Dezső „Apróságok” című költeményét mondta el és ezzel át is adtuk a szereplés lehetőségét a tagoknak. Szokolczi Gabriella Völgyesi Gabi „Ünnep” című dalával örvendeztette meg a jelenlévőket. Vondrák Györgyi Ady Endre klasszikusát – „Karácsonyi rege” – szavalta. József Attila „Betlehemi királyok” sem hiányozhatott a palettáról, Hegyi Ádám előadásában hallhattuk. A sort Nagy Istvánné Julika zárta, aki a Piramis nevű együttes egyik dalával – „Ajándék” – készült. Elmondta: a televízióban fut mostanában egy végtelenül kedves karácsonyi reklám, aminek ez az aláfestő zenéje. A szívet melengető kisfilm miatt szerette meg és választotta éppen ezt. Ráadásaként, hogy megköszönje a SVOE munkatársainak egész éves tevékenységét és kifejezze szeretetét a megjelentek felé, még egy plusz éneket is hozott, mely így kezdődött: „Mi együtt sírunk és együtt nevetünk...”

A program Gangl Tamás elnök gondolataival folytatódott, aki megköszönte a tagoknak, hogy aktívan részt vettek a vírushelyzet után újra elinduló, közösségi programokon. Reményét fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a jövő évben még az ideinél is rendszeresebben lesz alkalom a találkozásra. Külön üdvözölte Orosi Leventét, az Axtek Line Kft. ügyvezetőjét, aki pénzbeli adománnyal támogatta egyesületünket. Az ő felajánlásának köszönhetően készülhettek el azok az ajándékcsomagok, amelyekkel minden megjelent tagnak kedveskedni tudtunk. Miután meghívott vendégünk is bemutatkozott és szólt néhány szót az egybegyűltekhez, sor került a csomagok kiosztására. Ezzel a program hivatalos része lezárult.

Innentől a finom ízeké és a vidám csevejeké volt a főszerep. Az ünnepi ebéd a munkatársak által főzött sertéspörkölt volt, melyet tetszés szerint tésztával vagy kenyérral lehetett kérni. Az ilyenkor elmaradhatatlan forralt bor, és a sütemények, üdítők is gazdagították a menüt, emelték a délután hangulatát.

Szívből jövő köszönet mindenkinek, aki szervező munkájával, konyhai helytállásával vagy bármilyen egyéb módon lehetővé tette, hogy méltó módon zárhassuk le ezt az idej esztendőt!

(A cikket írta: Taskovics Adél)

TÁRSSZERVEZETEINK HÍREI

”Mindig azon igyekeztem, hogy önállóan nézzek szembe a kihívásokkal” – Geir Jensen életpályája

Geir Jensen a Siketvakok Norvégiai Egyesületének (FNDB) jelenlegi elnöke. Tiszteletre méltó kora – 79 év – mellett is igen aktív. Komoly szakmai életút áll mögötte. Jogi diplomáját az Oslói Egyetemen szerezte meg 1994-ben. A nemzeti fogyatékosügyi érdekképviselőként 62 esztendő telt el, először a vakokért, siketekért és a nagyothallókért dolgozó szerveződések aktív tagjaként. A sport is fontos szerepet tölt be életében. Az 1960-as és 1970-es években hivatalos atlétikai játékvezető volt, így vett részt helyi, nemzeti és nemzetközi versenyeken.

A labdarúgás és a sakk rajongója, ő lett az északi siketvak sakkbajnok 2005-ben.

A norvég siketvakokért végzett érdekvédelmi munkája eddig három évtizedes múltat tekint vissza, míg nemzetközi vonalon 26 esztendő dolgozott. A Siketvakok Világszövetségében (WFDB) 17 évet töltött, 2013-2022 között a szervezet elnökeként – tisztségét idén október végén adta át az utána következőnek.

Az Európai Siketvak Unió (EDbU) működésében is fontos szerepet játszott. Mindezek fényében nem meglepő, hogy érdeklődéssel vártam a napot, amikor Zoom-on keresztül, videó beszélgetés formájában készíthettem el vele interjúmat. Ez nagyszerű alkalmat adott arra, hogy kicsit közelebbről megismerhessem karrierjét, motivációját, vele meséltessem el az elmúlt évtizedekben megélt, legérdekesebb tapasztalatait.

- Mikor döntött úgy, hogy a nemzeti fogyatékosügyi érdekképviselőként szeretne dolgozni?

- A cél, ami iránt elköteleztem magam, hogy a siketvakokért dolgozzak – országos és nemzetközi szinten egyaránt. Ez még jóval azelőtt vette kezdetét, hogy a norvég egyesület elnökévé választották volna. Ebben az időben még csak egyesületi tag voltam. Későbbiekben az ekkor megkezdett munkát vittem tovább, miközben haladtam előre az utamon. A Helen Keller Konferenciát például, melyet leggyakrabban a siketvakokhoz kapcsolnak, még az 1970-es években alapították és a Vakok Világszövetsége vezette. A Siketvakok Világszövetsége pedig 2001-ben vette át a rendezvényt.

- Mi motiválta azt a döntését, hogy ezt az elhivatottságot, életpályát válassza?

- Ehhez nem kellett egy kimondottan különleges utat bejárnom vagy speciális döntéseket hoznom. Annyira volt szükségem hozzá, hogy a siketvakokért dolgozó szervezet tagja legyek. Az 1990-es években

kezdttem. A vezetőségbe 1991-ben választottak be, majd 1995-ben lettem én az elnök. Innentől kezdve olyan kötelezettségeket vállaltam, melyek már egyenes utat jelentettek a nemzetközi érdekvédelmi munkába, melyet a siketvak személyek érdekében folytattam. A nemzetközi szintű ismeretségeim és az együttműködések mind-mind ebbe az irányba mutattak. A siketvakokra vonatkozó, politikai döntések iránt tanúsított érdeklődés is nagyon fontos ahhoz, hogy az ember bevonódhasson a nemzetközi munkába, a kettő szoros kapcsolatban áll egymással. Véleményem szerint a tudás megosztása is rendkívül fontos. Az ismereteket, melyek az én országomból, Norvégiából származnak arra vonatkozóan, hogy mit jelent siketvakon élni vagy a hozzájuk kapcsolódó, politikai tevékenységben dolgozni, nagyon fontos megosztani a siketvak közösség nemzetközi szereplőivel. Épp ilyen jelentőséggel bír az is, hogy az ő tudásukat integráljuk a mi szervezetünkbe. Ezt természetesen mindig azzal a szándékkal kell tenni, hogy megpróbáljunk javítani az érintettek helyzetén, hazai és nemzetközi szinten egyaránt. Egy újabb érv arra, hogy miért fontos az érdekvédelmi tevékenységnek mindkét, előbb megnevezett szintje: sok egyenes kérdést kapunk egyes országok siketvakokkal foglalkozó szervezeteitől – például Afrikából -, hogy van-e lehetőségünk segíteni, támogatni őket a munkájukban. A politikai szerepvállalásból automatikusan következik az is, hogy megnézzük, mit tudunk tenni nemzetközi szinten is az emberekért, válaszként a hozzánk beérkező kérdésekre. A skandináv országok szervezetei egységesen támogatják a jóléti megoldásokat, szervezeteket, pl. Afrikában és Dél-Amerikában.

- Miként kapnak hozzáférést a norvég siketvak személyek a speciális segítséghez, amelyre a mindennapi életben szükségük van (kommunikáció, közlekedés, szociális kapcsolatok, stb.)?

- Norvégiában nagyon korán létrejöttek olyan, az állam által működtetett szolgáltató szervezetek, melyeknek kifejezetten a siketvak személyek segítése volt a célja. A kormány tehát már nagyon korán figyelembe vette azoknak a személyeknek a speciális szükségleteit, akik egyidejű látás-és hallássérüléssel élnek. Ezért létrehoztak egy olyan intézményt, ahol az állam által biztosított képzéseket szerveztek. Ezek célja olyan szakemberek kinevelése volt, akik személyi segítőként és tolmácsként is tudnak egyszerre funkcionálni. Mi, érintettek pedig kísérő-tolmácsoló szolgáltatásért jelentkezhetünk, ahol segítenek minket a mindennapi életben, például a munkahelyen, az oktatásban, szociális kapcsolatok terén, stb. Ez a fajtaszolgáltatás régtől létezik nálunk. A norvég siketvakokat tömörítő szervezetet (FNDB) már 1957-ben megalapították. A siketvak személyek jogainak biztosításáért való munkát a kezdetektől végezzük itt, Norvégiában: hosszú idő óta kommunikáljuk a kormány

felé, hogy mire is van szükségünk. Azt, hogy a siketvakság egy különálló fogyatékoság, speciális szükségletekkel, különleges szolgáltatások iránti igényekkel, korán megértették és ennek feltételeit meg is teremtették. Ezért hosszú ideje adott a számunkra a lehetőség, hogy olyan intézményeket találjunk itt, helyben, amelyek biztosítják a szolgáltatásokat, amelyekre szükségünk van. Ezért bátran mondhatom, hogy ezek az intézmények, melyeknek a célja, hogy minket segítsenek, helyben elérhetőek voltak már azelőtt, hogy én elkezdtem volna az érdekképviselési munkámat. Az én feladatom leginkább az volt, hogy folytassam, tovább vigyem, amit előttem már megalapoztak.

- Hogyan kezdődött a munkája az Európai Siketvak Unió (EDbU) belül?

- Az EDbU-val közös munkám a kötelezettségvállalásból indult ki, melynek mind nemzeti szinten, mind az északi államokkal együttműködésben eleget tettem. Norvégiának, Svédországnak, Dániának, Finnországnak és Izlandnak volt egy évenként megszervezett találkozója, és ebből indult ki az EDbU korai tevékenysége. Az arról való eszmecsere viszont, hogy jó lenne megalapítani az Európai Siketvak Uniót, ennél jóval hamarabb elindult, már akkor, amikor a Siketvakok Világszövetségének megalapításáról beszélgettünk. Az európai szintű, siketvakokat tömörítő szervezet létrehozása egy ideiglenes testület megalapításával kezdődött. Ezt egy dán személy, Ove Bejnap vezette és ő kötelezte el magát elsőként a szervezet megalapítása mellett. Én az EDbU Ideiglenes Testületében kezdtem a munkámat, mint annak titkára.

- Hogyan írná le a Siketvakok Világszövetségének megalapításában betöltött szerepét?

- A WFDB korán, már az 1990-es években megkezdte a tevékenységét. A kezdeti időkben én ebben nem voltam benne, abban a svéd Stig Ohlsson és a dán Lex Grandia (a Siketvakok Világszövetségének korábbi elnöke) játszott jelentős szerepet. Először ők kezdtek el arról beszélgetni, hogy el kellene indítani a Világszövetséget. Ekkoriban én még csak megfigyelőként voltam ott jelen. Az egész egy olyan találkozóval kezdődött, ahol az északi államok siketvakokat tömörítő szervezeteinek vezetői ültek össze. Ekkoriban mindkét cél szóba került: az európai és a világ szintű szervezet megalapítása egyaránt. Amikor a Világszövetség 2001-ben létrejött, jelen voltam, de hivatalos szerepet nem vállaltam. Az első hivatalos szerepvállalásom a Siketvakok Világszövetségében 2005-ben kezdődött, Finnországban. Egy közgyűlést tartottak ekkor, ahol auditornak választottak.

- Mik a legfőbb céljai a Világszövetségnek?

- Véleményem szerint a legfontosabb dolog, amiért a WFDB dolgozik, hogy a siketvakságot különálló fogyatékoságként ismertesse el, mégpedig nemzetközi szinten. Ez azért lenne nagyon fontos, mert könnyebbé tenné a világon mindenfelé a siketvak személyek számára, hogy hozzáférjenek a szolgáltatásokhoz, melyekre szükségük van, hogy ugyanolyan esélyekkel élhessék az életüket, mint bárki más és boldogulhassanak például az iskolában, a társas kapcsolatok terén, vagy éppen a munkában. Ez tehát lehetővé tenné számukra, hogy élvezhessék az őket megillető emberi jogokat, egész életükön keresztül, születéstől a halálig, az iskolában, a munkában, szabadidőben, az oktatásban, stb. A speciális fogyatékoság elismertetése mellett ez a specifikus szolgáltatások iránti szükségleteink figyelembevételét is jelenti. Politikai szinten és aktivistaként is dolgozunk mindenütt, ahol döntéseket hoznak, például ENSZ-ben, az Egészségügyi Világszervezetben, UNICEF-ben, stb. Minden ilyen helyen képviseltetjük magunkat. Olyan személyeket választunk erre a feladatra, akik tisztában vannak vele, hogy mire van szükségünk ahhoz, hogy úgy élhessük az életünket, mint bárki más.

- Kik a legfontosabb, siketvak kollégái a nemzetközi munkájában?

- Azt kell mondanom, hogy a legfontosabb kollégáim, akik segítettek a munkámat, az északi államokból való munkatársaim, Dániából, Svédországból, Izlandról. Meg kell még említenem az Európai Vak Uniót, melynek volt egy siketvak bizottsága. Ezt az orosz Sergej Sirotkin vezette, akivel nagyon sokat dolgoztam együtt. Jan Jakes (Cseh Köztársaság) és Dimitar Parapanov (Bulgária) nevét is fontosnak tartom kiemelni. Jan Jakes kifejezetten úgy él az emlékezetemben, mint a kezdeti munkám nagyon fontos támogatója.

- Mi volt a legnagyobb kihívás, amivel a munkája során szembesült?

- A legnagyobb kihívással talán a nemzetközi munkám során találkoztam: nehéz volt olyan elérhető és jól képzett jelnyelvi tolmácsokat találni, akik szakszerűen tudtak kísérni és az angol nyelvet is olyan szinten ismerték, hogy az nemzetközi szinten megállja a helyét. Az, hogy el tudom-e végezni a munkámat, mind a mai napig nagyban azon múlik, hogy vannak-e ilyen jól képzett és elérhető szakemberek körülöttem. A nemzetközi munkám során nagyon hullámzó volt a helyzetem ebből a szempontból: jobb és rosszabb periódusok is akadtak. Sok olyan feladat van, ami tolmácsszolgáltatás hiányában nem megoldható. Annak a fő okát, amiért az északi államok ilyen aktívan tudnak dolgozni, éppen abban látom, hogy az állam által finanszírozott, kísérő-tolmácsoló szolgálatunk van, melynek köszönhetően a jól képzett szakemberek itt, helyben elérhetők a számunkra. Ugyanez az oka annak is, amiért olyan

nehéz erős és jól működő, siketvakokért dolgozó szervezetet létrehozni például Latin-Amerikában, Afrikában vagy Ázsia bizonyos területein: náluk nincs államilag támogatott, kísérő-tolmácsoló szolgálat, ami nagyon megnehezíti a munkavégzést. Mivel számomra adott volt ez a lehetőség, ezért is tudtam olyan aktív lenni.

- Amikor a munkája során nehéz helyzetekkel találkozott, honnan kapott segítséget ezek megoldásához?

- Mindig azon igyekeztem, hogy önállóan nézzek szembe a kihívásokkal. Az ilyen helyzetek megoldásához nagyon fontos, hogy az ember aktív legyen. Igyekezzen magát elkötelezni egy ügy mellett és kijönni a nehéz helyzetekből. Én ezt akkor tudtam leghatékonyabban megtenni, amikor arra törekedtem, hogy értékes dolgokkal foglaljam le magam, és aktív munkával nézzek szembe a kihívásokkal.

- Mi a legfontosabb dolog, amit elért a pályafutása során?

- Az egyik legfontosabb dolog, aminek az elérhetővé válásában én is szerepet játszottam, az a siketvak személyek helyzetéről szóló, első globális jelentés. A világon az első ilyen jellegű dokumentum ez volt, ami rendkívül fontos a számomra. Hamarosan véglegesítjük a második globális jelentést. A vele való munka még 2022-ben befejeződik, és 2023 elején tervezzük publikálni. Mostanra sikerült elérnünk, hogy a siketvakságot a világ több országában is elismerjék, mint önálló fogyatékosságot. További fontos eredmény, hogy a társadalom tagjai számára láthatóbbá tudtuk tenni a siketvak személyeket. Képesek voltunk arra, hogy megmutassuk az arcunkat és emlékeztessünk olyan nagy jelentőségű szervezeteket, mint például az ENSZ, hogy kik is vagyunk. A tevékenységeink során pedig az emberek hozzáállásán is tudunk változtatni, amit a siketvaksággal élők felé tanúsítanak. Van egy érdekes példám Afrikából. Évekkel ezelőtt az ottani szervezet legfontosabb célja az volt, hogy vehessenek egy kecskét. Annak a teje ugyanis jelentős fehérje-és vitaminforrás. Pár héttel ezelőtt tartotta Kenyában közgyűlését a Siketvakok Afrikai Szövetsége (AFDB). Ma már azt mondták, hogy a szervezet legfőbb célja egy jól képzett tolmácsokból álló szolgáltatás kiépítése. Ez pedig sokat elmond a szemléletváltozásról, amit az idő hozott magával.

Óriási jelentőséggel bír az a támogatás is, amit nagy, nemzetközi adományozókon keresztül tudunk biztosítani, akik nagyon sokat segítettek nekünk nem csupán abban, hogy elnökségi üléseinket megtarthassuk, de abban is, hogy különböző workshopokat szervezhessünk a világ legkülönbözőbb tájain. Ez pedig nem csupán kapacitásunk bővítésére adott lehetőséget, de arra is, hogy gyakrabban találkozhassunk egymással és, hogy növekedjünk.

Jelenleg is zajlik egy ilyen folyamat, ez pedig az Európában alapított, SHAPES elnevezésű projekt. Ezek azok az eredmények, amikre különösen büszke vagyok. Az is elégedettséggel tölt el, hogy részt vehetek az új vezetőség, az új elnök munkájának előkészítésében. Öröm a számomra, hogy tovább adhatom a feladataimat és megtalálhatom a helyemet tanácsadóként a Siketvakok Világszövetségén belül. A jövőben még szeretném a norvég egyesületet vezetni egy rövid ideig, azután pedig visszavonulni.
(Az interjút készítette: Taskovics Adél)

Kerekasztal-beszélgetés Szlovéniában a siketvak személyek jogi helyzetének rendezéséért

2022. november 25-én a szlovén siketvakokat tömörítő szervezet, a DLAN, kerekasztal-beszélgetést szervezett. Az eseményt Ljubljanában, az önkormányzat épületében tartották olyan résztvevőkkel, mint például dr. Sanja Tarczay, a Siketvakok Világszövetségének elnöke, valamint Szlovénia kormányának képviselői. A találkozás célja a siketvak személyek társadalmi státuszának és jogainak mielőbbi rendezése volt. A felszólalók ismertették azokat a nehézségeket, melyekkel az egyidejű látás-és hallássérüléssel élő személyek nap mint nap szembesülnek. Ezzel kívánták érzékeltetni, hogy miért van szükség a jogi helyzetük mielőbbi rendezésére. Kiemelték, hogy ennek leghatékonyabb módja, ha konstruktív együttműködés jön létre az érdekelt felek között.

Vinko Trinkaus, aki maga is siketvak, elmondta: ahhoz, hogy eleget tudjon tenni mindennapi feladatainak, egy személyi segítőre és egy jelnyelvi tolmácsra is szüksége van, - őket a DLAN rendeli ki mellé.

A megfelelő segítségnyújtás mellett képes önállóan vinni az életét – intézeti körülmények között semmiképp nem szeretne lakni.

Boštjan Dragan professzionális segítője, tolmácsa segítségével arról számolt be, hogy ő a kommunikációhoz a siketvak nyelvet használja, amelynek alapja az érintés. Számára ez a nyelv azért létfontosságú, mert rajta keresztül tudja kifejezni magát, megérteni másokat és megértésre találni. Több siketvak személlyel együttműködésben azon dolgoznak a DLAN keretein belül, hogy még tovább fejlesszék az általuk használt nyelvet.

Dr. Sanja Tarczay bemutatta a Siketvakok Világszövetségét. Kiemelte, hogy Szlovéniából a DLAN az egyetlen törvényes tagja a szervezetnek. Az egyesület fejlődését egészen a megalakulásától kezdve figyelemmel követi és nagyon büszke rájuk, amiért nemzetközi szinten is képviselik a

siketvak személyeket. Örömmel értesült arról, hogy a siketvakok által használt nyelv Szlovénia alkotmányának részévé vált, ez más országok számára is követendő példa lehet. Mindemellett reményét fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a megszülető jogosultságok nem maradnak meg az írott jogszabályok szintjén. A politikusok gyakran mondják, hogy nagyon kevés személy él ezzel a kettős érzékszervi sérüléssel.

Ez azonban nem lehet indok arra, hogy jogi helyzetük rendezés nélkül maradjon.

Dr. Simona Gerenčer, a DLAN főtitkára hangsúlyozta, milyen nagy szükség van arra, hogy a szóban forgó személyek jogi helyzete mielőbb rendezve legyen. Úgy fogalmazott:

Szlovénia rendelkezik a kellő tudással, tapasztalattal és nemzetközi támogatottsággal ahhoz, hogy ez minél hamarabb megtörténhessen és az érintettek részesülhessenek ennek előnyeiben.

A beszélgetésen felszólaló politikai szereplők, mint Mag. Mateja Toman (Szlovénia Fogyatékossgal Élő Szervezetei Országos Tanácsának elnöke), Tanja Dular (Munkaügy, Család-, Szociális Ügyek és Esélyegyenlőség Minisztériuma), Azra Herceg (Egészségügyi Minisztérium államtitkára), Matevž Čelik Vidmar (a Kulturális Minisztérium államtitkára) mindnyájan kifejezték, hogy kiállnak emellett az ügy mellett és teljeskörű támogatásukról biztosították mindazokat, akik a siketvak személyek jogainak szabályozásáért dolgoznak.

(Forrás: a DLAN munkatársai által küldött, angol nyelvű híranyag. Fordította: Taskovics Adél)

HÍR, ÉRDEKESÉG

Nő az erőnk: Nem maradunk láthatatlanok – rendhagyó fotókiállítás volt a Budapest, VIII. kerületi Kesztyűgyárban

Különleges tárlatnak adott otthont a Budapest, VIII. kerületi Kesztyűgyár Közösségi Ház - 1084 Budapest, Mátyás tér 15.

A "Nő az erőnk: Nem maradunk láthatatlanok" című fotókiállítás 2022. november 18-án, pénteken este 6 órakor nyílt meg az intézmény falai között és december 19-ig lehetett megtekinteni.

A megnyitó rendezvényen elsőként Lódi Virág, a Kesztyűgyár program koordinátora köszöntötte a résztvevőket és örömét fejezte ki afelett, hogy ilyen sokan érdeklődtek a fényképek - és a mögöttük álló személyek, történetek - iránt, már az első napon.

Arról, hogy mi is pontosan a "Nő az erőnk" és milyen tevékenységet végeznek, Ivicsics Borbála és Kocsis Nikolett, a kezdeményezés alapítói meséltek részletesebben.

Megtudhattuk tőlük, hogy csoportjuk a tavalyi év elején jött létre azzal a céllal, hogy a fogyatékossgal élő nőket láthatóbbá tegyék a társadalmon belül. 2021. március 8-án egy szakmai nap keretében tartották meg a Fogyatékossgal Élő Nők Napját.

Az interneten is sok, értékes információt találni róluk, a Bdpst24.hu oldalon például az alábbiakat olvastam:

"A Nő az erőnk különböző eseményeken, projekteken és együttműködésekön keresztül azért dolgozik, hogy segítse a fogyatékossgal élő nőket abban, hogy erősödjének női identitásukban, kifejezzék és megmutassák magukat, és kapcsolódhassanak egymáshoz és másokhoz, ezáltal kitörjenek a láthatatlanságból. A végcél a fogyatékossgal élő nők társadalmi integrációja."

Kocsis Nikolett a megnyitón elmondta: a Fogyatékossgal Élő Nők napját idén is megszervezték, ám nem kizárólag az online térben, mint tavaly, hanem egyfajta hibrid megoldásban. Ezt követően pedig gondoltak egy nagyot és elindult a fotóhang projekt, ami Csoszó Gabriella fotóművész vezetésével valósult meg. 15 fős társaság kerekedett körük és együtt mentek végig a folyamaton, aminek eredményeként megvalósult a kiállítás.

Ez nem jöhetett volna létre az Erasmus+ program, valamint az Artemisszió Alapítvány támogatása nélkül. Utóbbi nevében Irimiás Olga mentor szólalt fel. Mint megtudtuk, az ő mottójuk az: „A sokszínűség érték”. Társadalmi integrációt segítő programokat, képzéseket, workshopokat, eseményeket szerveznek. Ezek alkalmával művészeti eszközöket használnak. Az a céljuk, hogy különböző háttérű, kultúrájú emberek találkozzanak, jobban megértsék egymást, kapcsolódni tudjanak. Általában bevándorlókkal, menekültekkel dolgoznak, a fogyatékossgal élők területe nagyon új volt számukra. Idén szeptemberben sikerült belőlük is összegyűjteni egy csapatot, aminek köszönhetően különféle igényekkel, nyelvezetekkel találkoztak. Ez egy nagyon különleges utazás volt, sok kihívást is jelentett. Igyekeztek kezelni a helyzetet, rengeteget tanultak belőle.

A kiállítók között találni mozgássérült, hallássérült, autizmussal, de egyidejű látás-és hallássérüléssel élő, sőt, végtaghiánnyal született alkotókat is. Névsoruk a következő:

- Bánfi Bence
- Gődér Dalma
- Ivicsics Borbála
- Kocsis Nikolett

- Kondorosy Csenge
- Kováts Rozália
- Lakatos Emese
- Papp Eszter Andrea
- Patkó Linda
- Pék Anita
- Scholtz Kriszti
- Szabó Sára

Mindnyájan megkapták a lehetőséget, hogy pár mondatban szóljanak a megjelentekhez és meséljenek magukról, valamint a projekt során szerzett élményeikről. Ezekből emelek most ki - a teljesség igénye nélkül - néhány érdekes gondolatot.

Kocsis Nikolett, aki - Ivicsics Borbálához hasonlóan - egyszerre volt jelen szervezőként és résztvevőként is a folyamatban, úgy fogalmazott: nem is a fényképezést, hanem inkább az írást tekinti erősségének. Ezért a falra kikerült képei mellé kapcsolódó gondolatait is leírta, hogy a történetekkel erősítse a vizuális tartalmak mondanivalóját. Rajta kívül természetesen mindenki más is így tett, mert ez a fotóhang módszer lényege. A falra rögzített QR-kódok használatával az alkotók saját hangján is megszólaltathatók, a leírt gondolataik értékkel hallhatóak, ami különösen hasznos volt a látássérült érdeklődők számára, amennyiben volt náluk erre alkalmas okostelefon. A képek címeit Braille-ben is kitették azok közvetlen közelébe.

Gödér Dalma, aki egyesületünknek is tagja, bemutatkozásában kiemelte: látás-és hallássérüléssel éli a mindennapjait. Arra törekszik, hogy speciális állapota minél kevésbé akadályozza az életben. Kiállított képeinek az a célja, hogy egy kis ízelítőt adjanak az ő világából: milyen hobbijai vannak, mi teszi boldoggá, milyen segédeszközöket használ. A munka minden percét élvezte: a négyből három workshopon tudott részt venni, melyek mindegyikén más jellegű feladatot kaptak, különböző témákkal. Egy felhívásra jelentkezett, így került be ebbe a körbe. Azt gondolta: őt fotózzák majd a többiek. Ehhez képest nagyon meglepődött, mikor közölték, hogy mindenkinek magát kell fényképeznie. Azt mondta: látás híján neki ez biztosan nem fog menni. Sokat gondolkodott, hogy van-e helye a csoportban, hiteles-e, ha más fotózza őt. Idővel rájött, hogy igen, és úgy értékeli: egy reform elemet vitt a munkába.

Bánfi Bence helyzete azért volt speciális, mert ő volt az egyetlen fiú a projektben résztvevők között. Ezért néha kicsit kakukktojásnak érezte magát. Voltak olyan mozzanatok, amikhez nem tudott érdemben hozzá szólni, mert értelemszerűen neki nincsenek női ruhái és cipői, vagy épp sminkkészlete. Mindettől függetlenül szépen megtalálta a módját, hogy miként fejezze ki a nőiséget - pl. az általa megörökített virágokban. A

feladatok megoldása során végig önmagát adta. Kiállítási anyagával arra szeretné bátorítani a fogyatékossgal élőköt, hogy vállalják fel önmagukat, mert mindenki értékes.

(A cikket írta: Taskovics Adél)

Infoalap – Rendezvény a fogyatékossgal élő emberek világnapja alkalmából

Szakmai napot szervezett a fogyatékossgal élő emberek világnapja alkalmából az Informatika a Látássérültekért Alapítvány (Infoalap) december 1-jére, a Gyengénlátók Általános Iskolájába. A rendezvényre a vak és gyengénlátó gyerekeket oktató gyógypedagógusokat hívták meg.

Az alapítvány munkatársai átfogó képet nyújtottak azokról az eszközökről és szoftverekről, amelyeket az elmúlt időszakban tettek elérhetővé, valamint a saját fejlesztésű tananyagaikról.

Olyan hardver eszközöket lehetett megismerlni és kipróbálni, mint a digitális asztali, hordozható és kézi nagyítók, amelyek a gyengénlátó diákok tanulását, ismeretszerzését segíthetik. Különösen nagy érdeklődést váltott ki a RUBY 10 HD hordozható videónagyító, amely érintőképernyővel és opcionális szövegfelolvasó funkcióval is rendelkezik. Új információként hangzott el, hogy az alapítvány minden hardver eszközéhez tartozik egy ún. MDR megfelelőségi nyilatkozat, amely nélkül nem lehet egyedi méltányossági támogatási kérelmet benyújtani a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelőhöz (NEAK).

Ezt követően az országlicenc program bemutatására került sor, amelynek keretében ingyenesen juthatnak JAWS, ZoomText és a kettőt egyesítő Fusion szoftverekhez a látássérült emberek és az őket oktató, foglalkoztató szervezetek.

Zárásként a négy tudásszintre kifejlesztett, speciális igényeket kielégítő tananyagokkal lehetett megismerkedni.

Támogató volt: Zugló önkormányzata.

Forrás: az Informatika a Látássérültekért Alapítvány által küldött sajtóközlemény

Nyitottan egymásra – segédeszköz-bemutató és kerekasztal-beszélgetés december 3-án

Az Akadályok nélkül – az akadálymentes Józsefvárosért csoport szemléletformáló programot szervezett a fogyatékossgal élők világnapjára. Az esemény helyszíne a VIII. kerületi Kesztyűgyár Községi ház földszinti, Piros Terme volt, időtartama 180 perc: 10-13 óra között időztek együtt a megjelentek.

A csoport tagjaként én kaptam a megtisztelő feladatot, hogy köszöntsem a résztvevőket. Ennek keretében elmondtam: nem kedvelem különösebben az ilyen és ehhez hasonló „világnapokat” s tudom, hogy nem vagyok ezzel egyedül a csapaton belül. Bár meg kell hagyni, a figyelemfelkeltésre nagyszerű alkalmat adnak, az lenne az ideális, ha minden nap tekintetbe vennénk egymás szükségleteit. Ne csupán a „fogyatékossgal élők napjai” legyenek ezek, szenteljük inkább ezen időket, napokat a társadalmi párbeszédnek. Hangsúlyoztam: mi, sérült emberek is fel kell, hogy tegyük magunknak nap mint nap a kérdést: mivel járulhatunk hozzá a társadalom működéséhez.

Ezt követően segédeszköz-bemutatót tartottunk a résztvevőknek. Először ki-ki megállt a saját asztala mögött és elmondta, milyen célt is szolgálnak az azokra kihelyezett dolgok, utána pedig bátran kézbe lehetett venni mindegyiket.

Elsőként én szemléltettem például a látássérültek által használt vízszintjelzőt, Braille táblát, abakuszt vagy a csörgőlabdát. Utánam Deák Barbara (A Holnap Iskolájában tanuló, autista kisfiú édesanyja, maga is autizmussal érintett személy) érdekes előadása következett az általuk használt eszközökről, mint például a környezeti zajok tompítására alkalmas fültok (úgy kell felvenni, mint egy fejhallgatót), stressz levezetésére szolgáló kocka (minden oldalán másféle nyomógomb, forgatásra, tekergetésre való alkalmatosság), ujjak között tartható pörgettyű, nyomogatásra, az ujjak lefoglalására alkalmas, hólyagos szilikon tábla (hasonló elven működik, mint a légbuborékos fólia, amibe törékeny dolgokat szoktunk csomagolni). Tetszett az a műanyag cső is, amelyet minden irányba lehet hajlítani, tekergetni. Eközben különös hangot ad, ami megnyugtatóan hat egyes gyerekekre. Ámulva hallgattam azt is, hogy vannak olyan autista gyerkőcök, akik kizárólag súlyzós takaró alatt tudnak jól aludni. Az, hogy ki milyen nehézségűt használ, kortól és testalkattól is függ, de egy átlagos 10-12 éves csemete takarója 6-8 kg. Babbal, esetleg lencsével van megtöltve. Azáltal, hogy egyfajta súlyt helyez a testére, lenyugtatja és könnyebben el tud aludni.

Csizovszky Andrea egy olyan eszközt hozott magával, ami arra szolgál, hogy segítséget tudjon hívni, ha bajban van. Az utcán járva például, ha elakad a kerekesszékekével, megnyomja a kis eszközén a gombot, kapcsolatba léphet egy diszpécserrel, aki vagy mentőt hív, vagy a helyzettől függően olyan személyt, aki érdemi segítséget tud nyújtani a számára.

A mozgássérültek által használt eszközökről Czirokné Kovács Nóra (kerekesszékes fiút nevelő édesanya) is mesélt. Bemutatta például, amit ők csak csizmaként emlegetnek. Ez egy olyan szerkezet, amit lábra kell feltenni. Rendkívül kényelmetlen viselet, de merevíti a bokát és a lábszárat, segítve ezzel a járást, az állást, illetve a végtagok deformációját is meg lehet használatával előzni. A gyerekek, akik kerekesszékekben ülnek, egész nap viselik ezt az iskolában. Van ennek olyan változata is, ami combig felér, nyújtva tartja a lábat, valamint a gerinc melletti, illetve a csípőben levő ízületeket is húzza. Ez az állásnál is stabil tartást biztosít. Ebből igényektől, sérüléstől függően sokféle változat van. A könyöksín nagyon hasonlóan működik, csak azt a karra kell felhelyezni. Tépőzárral lehet rögzíteni, viszonylag puha, rugalmas anyagból van. Fémek vannak benne hosszanti irányban elhelyezve. Aki nehezen nyújtja a könyökét, annak segít a könyökízületet rugalmasan tartani. Amikor ezt felveszi, nem tudja behajlítani a kezét.

Nórától megtudtuk azt is, hogy a kerekesszékeken van egy borulásgátló. Ezt a legtöbben nem szokták kihajtani, mert a földhöz annyira közel helyezkedik el, hogy fennakadhat akár egy járdaszegélyen is.

A program utolsó napirendi pontja a kerekasztal-beszélgetés volt. Hat személy foglalt helyet a nagy asztal körül. Közülük nem mindenki az Akadályok nélkül – az akadálymentes Józsefvárosért csoport tagja. Két meghívott vendégünk is volt: Deák Barbara (autista gyermeket nevelő édesanya, aki maga is érintett ezzel az állapottal), illetve Gangl Tamás, a Siketvakok Országos Egyesületének elnöke. A csoport képviselőiben: Csizovszky Andrea, Czirok Olivér (ők kerekesszékes személyek), Taskovics Adél (vak). A beszélgetést Czirokné Kovács Nóra (Olivér édesanyja) moderálta. A több, mint egy órás eszmecsere sok fontos téma megvitatására lehetőséget adott. Elmondtuk például, hogy kinek milyen nehézségekkel kell megbirkóznia a mindennapi életben, mi az, ami átlendít bennünket a nehezebb napokon. Kifejtettük, kinek mit jelent az akadálymentesítés és az olyan kifejezésekről is véleményt alkothattunk, mint: „ép társadalom” és „fogyatékossgal élők”. Végül, hogy az olykor kissé filozófiába hajló kérdések után oldódjon a hangulat, vicces történeteket is meséltünk, melyek az utcai közlekedés során estek meg velünk.

A rendezvény ideje alatt végig nagyszerű volt a hangulat. A résztvevők nyitottan álltak hozzánk, mertek kérdezni a segédeszközökről és

időnként be-bekapcsolódtak a moderált beszélgetésbe is. A csoport minden tagja jó hangulattal távozott a Kesztyűgyárból és elhatároztuk: máskor is szervezünk ehhez hasonló eseményt, az egymásra való nyitottság jegyében.

(A cikket írta: Taskovics Adél)

Ki volt a valódi Mikulás?

Bár a nagy szakállú, pocakos, rénszarvasszánnal közlekedő Mikulás alakját manapság Lappföldre szokás kötni, a piros ruhás jótévőnek az eredeti történet szerint semmi köze nincs Skandináviához. Szent Miklós püspök a valóságban egy törökországi településen élte életét.

Az ókori Anatólia, azaz Kis-Ázsia területén, Patara városában született, majd püspöksége idején került Myra városába, ahol egész további életét élte. A hozzá kapcsolódó legendák is a településhez kötődnek, mely akkoriban a Római Birodalom Lükia provinciájának része volt (i. sz. 3-4. század).

Miklós jóságáról több legenda is megemlékezik, legismertebb közülük a három szegény lány kiházásításáról szól. Apjuk hozomány híján nem tudta férjhez adni őket. Amikor ez a püspök tudomására jutott, egy éjjel arannyal megrakott erszényt rakott be az ablakukon. A legidősebb lány férjhez adása után a másik két testvérét is ugyanígy megsegítette.

A férfiről úgy tartották, szülei örökségét elosztotta a szegények között, a legendák szerint volt, amikor erejével és imájával egy viharból menekített ki hajósokat, máskor a császári hajóról kért a szegényeknek gabonát a legénységtől, kikötésükkor azonban a gabona újra csodás módon megszorodott. A püspök az ártatlanok védelméért is küzdött. Szent Miklós december 6-án halt meg Myra városában. A település ma Denre néven ismert Törökországban, de a híres jótévő emlékét több épület és szobor is őrzi.

A püspököt sokan már életében szentnek nevezték, ugyanis mindig segített a nincsteleneknek és a szegény gyerekeknek.

Forrás: Femina.hu

Több száz birka sétált körbe-körbe napokig Kínában

Egyelőre csak a találgatások mennek, hogy mi lehetett ennek az oka. A birkák a Kína északi részén található Belső-Mongólia régiójában rótták a köröket több, mint tíz napon át.

Szakértők még nem adtak konkrét magyarázatot a különös viselkedésre, de feltehetően egy liszteriózis néven ismert bakteriális fertőzés állhat a háttérben. Ez a betegség előidézhethet különös viselkedést az állatoknál, összetömörülnek, majd behúzódnak egy sarokba, valaminek nekitámaszkodnak, vagy körbe-körbe járkálnak – legalábbis ez áll egy állatorvoslással foglalkozó tudományos kötet liszteriózissal foglalkozó fejezetében a Miami Herald cikke szerint.

Bár még ez sem bizonyított, a Twitteren már mennek a találgatások, hogy a birkák miért körözhettek hosszú napokon át. Egyesek szerint feltehetően fáztak, míg mások szerint egyértelmű, hogy NASCAR-rajongók, valaki pedig egyszerűen csak rávágta, hogy biztos úrlények.

Forrás: Telex.hu

Egyetlen utcából áll a picinyke magyar zsákfalú

A Vértes dombjai között egy apró falucska bújik meg: Vérteskozma.

19. századi, hófehér német parasztházaival igazi mesebeli hangulatot áraszt.

A mindössze egy utcácskából álló, skanzenszerű település tökéletesen megőrizte az ősi falvak jellegzetességeit. Ennek érdekében az építési szabályok szigorúak, a falukép megőrzése végett Községvédő Egyesület működik. A húszfős lakosság is gondos odafigyeléssel őrzi a tájjelleget.

A falu előtt kezdődő mesebeli völgyben műút vezet, így gyalogosan, kerékpárral, valamint babakocsival is kellemes túrák tervezhetők ide.

Az ősidők óta lakott volt, a török időkben azonban elnéptelenedett. Az 1740-es években gróf Esterházy József hozott a területre német telepeseket, erdő- és földművelő családokat. Az állandó betelepítések következtében, amikor szinte az egész ország mozgásban volt, az első időkben nehezen állandósult a lakosság, hiszen mindenki a jobb életlehetőségeket kereste.

Hangulatos arculata a 19. század közepén, az 1830-as években alakult ki. A ma is meglévő házak ekkor épültek fel vagy kerültek átépítésre, a templomot is ebben az időben újjátették fel. A községet 1928-tól közigazgatásilag Gánthoz csatolták, sorsát azonban megpecsételte a

második világháború. Ennek frontvonala több mint három hónapon keresztül a Vértesben húzódott. 1946 májusában kitelepítették a németnek tartott vértoskoiakat: mintegy 300 embert, ekkor nagyjából hatvan ház maradt üresen - gyakorlatilag a teljes lakosság végleg eltávozott.

Ma már természetvédelmi területen fekszik. Napjainkra egy gyönyörűen gondozott, virágzó üdülőfaluvá vált, nem meglepő, hogy sokan keresik fel mesés fehér házsora és természetközelsége miatt.

Forrás: Femina.hu

Nyolc méter magas Mária-szobor vigyáz egy Borsod megyei településre

Talapzatával együtt nyolc méter magas „Betegek gyógyítója” Mária-szobrot állítottak a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Kisgyőr-Mocsolyástelep határában október 29-én. Az alkotás Szabó Sándor szobrászművész munkája. Petró Attila adományából készülhetett el és az Egri Főegyházmegye pasztorális helynöke, Juhász Ferenc áldotta meg.

A Bükkben, Miskolctól nem messze található, a dombok közé zárt falut mostantól elől a templom, túlvégen a messziről is látható szobor őrzi.

Ennek „ötletadója” a településről származó Nemcsák Károly színművész, az alkotás elnevezése pedig Ternyák Csaba egri érsek gondolatát idézi, mely szerint a Covid-19 járvány és más betegségek kapcsán is a Szűzanya az, akihez elsősorban segítségért érdemes fordulni.

Az ünnepség végén Tolcsvay Béla énekes-zenész indította a Boldog Asszony anyánk ősi himnuszának kezdő sorát, melyhez a jelenlévő hívek csatlakoztak. Ócsai Barnabás plébános, a Szent Ferenc Kistévéreinek tagja szervezőként segítette az ünnepség lebonyolítását.

Forrás: MagyarKurir.hu

Karácsony világszerte – érdekes és vicces szokások

Angliában a gyerekek nem Szenteste (Christmas Eve), hanem december 25-én reggel kapják meg zokniba csomagolt ajándékaikat Téliapától, aki a kéményen keresztül érkezik, és a kandallóból bújik elő.

A brit hagyományok szerint a karácsonyi puding keverése közben kívánt dolgok valóra válnak, de csak akkor, ha a keverést az óramutató járásával egyező irányban végezzük. Nagy népszerűségnek örvend még a „karácsonyi pukkantó”, ami egy csillogó papírba csomagolt, keménypapírból készült henger, és erősen hasonlít egy nagyobb méretű szaloncukorra. Mindig két ember szakítja szét, ezt egy kisebb petárdaszerű pukkanás kíséri. A hengerben egy színes papírkorona, egy vicc és egy kis ajándék található.

Indiában a karácsony hivatalos nemzeti ünnep, annak ellenére, hogy a teljes népesség csupán 3 százaléka keresztény. Itt december 24-én kezdenek ünnepelni, és ez eltart egészen az új év kezdetéig. A kisebb településeken fenyőfa híján banán és mangófat díszítenek fel „karácsonyfaként”.

Norvégiában karácsony éjszakáján az összes seprűt elrejtik, mivel a hiedelem szerint ilyenkor a boszorkányok és a gonosz szellemek előjönnek, és ellopják a takarítóeszközöket egy kis száguldozásra. Itt nem a Jézuska, hanem a Julenissen viszi az ajándékokat a jó gyerekeknek 24-én este.

Spanyolországban december 22-én a lakosság nagy része lottót vásárol, melynek számait december 24-én húzzák ki, és énekelve ismertetik a nézőkkel. Vízkeresztkor a gyerekek a kitisztított, kifényesített cipőiket a küszöb elé teszik, és abba kapják az ajándékot. A spanyol gyerekek a bibliai napkeleti bölcstől (Három Királyok) várják az ajándékot. Különösen Baltasar, vagyis Boldizsár örvend nagy népszerűségnek.

Ukrajnában a karácsonyfa díszei között megtalálható a műpók és a műpókháló is. Az ünnep reggelén pókot találni a karácsonyfán a hiedelem szerint szerencsét jelent.

Japánban piros színű karácsonyi üdvözlőlapot küldeni valakinek nagy udvariatlanság, ugyanis a gyásztáviratokat is ilyen színnel nyomtatják.

Ausztráliában van olyan település, ahol a Mikulás szörfön érkezik, sokan ugyanis a tengerparton töltik a karácsonyt. Az ausztrál hagyományok szerint a Mikulás szánját 8 kenguru húzza.

Forrás: Alfahir.hu

A HÓNAP VERSE

Angelus Silesius
Karácsonyi párversek

**Emberré lett az Úr, szalmán kapott helyet,
Hogy széna-szalma én már soha ne legyek.**

Alázat s gyermeki lélek mily szent dolog!

Kik látták az Urat elsőnek? Pásztorok.

Mért mondod, hogy a Nagy kicsinnyé nem lehet,

S a porszem képtelen felfogni az eget?

Nézd a Szűz Gyermevét! S a szűk jászolt tekintsed:

Benne a föld s az ég és száz világ pihent meg.

Bizony a szíved is kicsi jászol ha lenne,

Újra jönne az Úr s gyermekként megszületne.

Ha Krisztus százszor is születne Betlehemben,

Elvesznél, hogyha nem jönne el a szívedben.

Fordította: Csanád Béla

Siketvakok Országos Egyesülete
Hungarian Deafblind Association

Székhely: 1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 39.
Levelezési cím: 1089 Budapest, Korányi Sándor u. 30.
Telefon: 06-1/209-5829
E-mail: siketvak@siketvak.hu
Adószám: 18061031-1-42

Összeállította, szerkesztette: Taskovics Adél